

TÉAMAÍ NA MEASTÓIREACHTA: AISEOLAS Ó NA GRÚPAÍ

19/03/2019

Foras Taighde ar Oideachas

**Educational
Research Centre**

Foras Taighde ar Oideachas

Téama 1: Cé chomh mór agus atá athrú tagtha ar an meán teagaisc ó Bhéarla go Gaeilge i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna atá páirteach?

1. Céard is ciall le hathrú sa mheán teagaisc - soiléireacht an-tábhachtach anseo
2. Sna pleananna gníomhaíochtaí, céard atá leagtha amach sna polasaithe scoile? Céard iad na tnútháin atá ann?
3. Céard iad na tacaíochtaí/ rudaí atá ag cabhrú leis an t-athrú- nó dul i dtreo athruithe?
4. Céard iad dearcthaí na scoláirí ar an athrú atá/ nach bhfuil tárlaithe?
5. Céard iad dearcthaí na múinteoirí féin ar an athrú atá tárlaithe?
6. Cén teanga atá in úsáid do ghnéithe éagsúla, mar shampla:
 1. *obair bhaile*
 2. *freagraí do pháipéir scrúduithe*
7. Cén bhonnlíne (nó eolas bonnlíne) a bhí ann?

Téama 2: Conas mar atá úsáid na Gaeilge i measc múinteoirí, daltaí/scoláirí agus tuismitheoirí i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna atá páirteach?

1. Múinteoirí - Léargas le fáil ar ghnáth comhthéacs oibre
2. Daltaí - Cothromaíocht
3. Tuismitheoirí -Rogha na dtuismitheoirí - Rogha scoile
4. An bhfuil Gaeilge le cloisteáil? Clós na scoile?
5. Teanga iomlán na scoile
6. Teagmháil le tuismitheoirí
7. Tuiscint a spreagadh ar an ilteangachas agus ar shuíomhanna áirithe ina labhraítear teanga amháin thar a chéile

Téama 3: Cad í cáilíocht an teagaisc agus na foghlama sa tumoideachas i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna atá páirteach?

1. Caighdeán labhairt agus scríobh na Gaeilge
2. Caighdeán teanga an chlóis
3. Cad é caighdeán Gaeilge na múinteoirí? (Scrúdú scríofa/ labhartha)
 - *Tomhaiseanna comparáideacha*
 - *Tíortha eile*
 - *Bonnlíne a aimsiú*
 - *Scoileanna eile*
4. Cad é caighdeán Gaeilge na ndaltaí/scoláirí? - Caighdeán maidir le saibhreas teanga agus stór focal
5. Gaeilge ina mbéal, Gaeilge ina gcroíthe

Téama 4: Conas mar a thacaíonn naisc scoile leis an bpobal le húsáid na Gaeilge i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna atá páirteach?

1. Cad iad na heagraíochtaí/ grúpaí pobail atá ann agus céard a dhéanann siad?
2. Cén difríocht a dhéanann na scéimeanna pobail agus cad atá ag teastáil?
3. An bhfuil nasc ann cheana féin nó an bhfuil aon cheangal ann leis an bpobal áitiúil?
4. Cé chomh heagraithe is atá an nasc sin agus cén acmhainní atá ag an bpobal chun cabhrú leis na scoileanna?
5. An bhfuil gá le struchtúr cinnte a chur ar an nasc/ tacaíocht lena a chinntiú go bhfuil feidhm agus éifeacht leis?
6. An bhfuil baol ann do “tacaíocht overload” mura bhfuil struchtúr leis an bpróiseas?
7. Gá a léiriú don phobal scoile go bhfuil meas ar an nGaeilge sa phobal

Téama 4: Conas mar a thacaíonn naisc scoile leis an bpobal le húsáid na Gaeilge i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna atá páirteach?

8. An scoil a nascadh leis an bpobal ina iomláine, ach go háirithe leas a bhaint as saibhreas cainte na seanóirí, lucht ealaíne &rl.
9. Mar chuid den phróiseas pleanála teanga sa phobal cad iad na fáthanna a théann daoine áirithe i dtreo na Gaeilge agus nach leanann daoine eile í
10. Cén deiseanna atá ar fáil taobh amuigh den seomra ranga le haghaidh gníomhaíochtaí oideachasúla trí Ghaeilge
11. Gradaim- duaiseanna- Oireachtas, freastal ar chúrsaí, campaí samhraidh
12. Cén t-éileamh atá ar an scoil (múinteoirí/ páistí/ tuismitheoirí)?
13. Tacaíocht ó eagraíochtaí taobh amuigh den chóras oideachais a chur san áireamh.

Téama 5: Cad iad dearcthaí daltaí/ scoláirí, príomhoidí, múinteoirí agus tuismitheoirí i leith na Gaeilge?

1. Tuismitheoirí na bpáistí atá ag dul isteach sna naíonáin anois, na tuistí a leanúint
2. Tuistí na bpáistí atá ag freastal ar scoileanna páirteach sa Scéim - ar mhéadaigh a dtuiscint?
3. An bhfuil difríocht á dhéanamh ag an Scéim?
4. Céard faoi na scoileanna (tuismitheoirí, daltaí/scoláirí, múinteoirí) lasmuigh den scéim aitheantais?

Téama 6: Cad iad na gnéithe den Scéim Aitheantais Scoileanna Gaeltachta is éifeachtaí maidir leis an tumoideachas a chur i bhfeidhm sna scoileanna atá páirteach?

1. Tacaíochtaí, líon múinteoirí
2. Tacaíochtaí do dhaltaí/scoláirí le deacrachtaí foghlama, an t-airgead atá infheistithe, conas mar a caitheadh é?
3. Lá iomlán inseirbhíse, deontais do chúrsaí iarchéime, spreagadh chun daoine a mhealladh ar ais, easpa múinteoirí cáilithe, infheistíocht, acmhainní
4. Naisc leis an bpobal, pleananna teanga a neartú sa phobal,
5. An tAitheantas féin mar inspreagadh
6. Aon mhúnla i bhfeidhm, leanúnachas

Téama 7: Cad í cáilíocht na ceannaireachta i leith fheidhmiú na gcritéar **teanga-bhunaithe** don tumoideachas?